

บทนำ

การศึกษาเกี่ยวกับแมลงในประเทศไทยมีมานานแล้ว แต่มักจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับแมลงบกเป็นส่วนใหญ่ เช่นแมลงศัตรูพืชและแมลงที่มีประโยชน์พวกแมลงห้ำและแมลงเบียน แต่มีแมลงอีกพวกหนึ่งที่น่าสนใจซึ่งอาศัยอยู่ในน้ำหรือครึ่งบกครึ่งน้ำ (Semiaquatic insect) รวมเรียกว่าแมลงน้ำ (Aquatic insects) แมลงดังกล่าวนี้อาจมีชีวิตรอยู่ในน้ำระยะที่เป็นตัวอ่อน (nymph, naiad) หรือหนอน (larvae) ส่วนตัวเต็มวัยอยู่บนบก เช่นแมลงชีปะขาว (mayflies) แมลงเกาะหิน (stoneflies) แมลงปอ (dragonflies) แมลงปอเข็ม (damselflies) แมลงหนอนปลอกน้ำ (caddisflies) หนอนแดง (blood worm) และยุง เป็นต้น แมลงน้ำบางชนิดอาจมีชีวิตรอยู่ในน้ำทั้งตัวอ่อน หรือหนอนและตัวเต็มวัย เช่น มวนและค่างหลายชนิด ทั้งมวนและค่างอาจบินขึ้นจากน้ำมาอยู่บนบกเช่นเดียวกับแมลงบกได้ และบางชนิดอาจบินเล่นไฟในเวลากลางคืน เช่น มวนกรรเชียง (water boatman) มวนวน (back swimmer) และแมลงคานา (giant waterbug) เป็นต้น นอกจากนี้แมลงน้ำดังกล่าวนี้ในช่วงชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำอาจเป็นอาหารของปลา สัตว์เลื้อยคลานบางชนิดและอาจเป็นศัตรูที่สำคัญของลูกปลา เช่น ค่างคิง (diving beetle) ค่างลีตา (whirligig beetle) มวนวน มวนแมลงป่องน้ำ (water scorpion) เป็นต้น แมลงน้ำบางชนิดเป็นอาหารของมนุษย์ เช่น แมลงคานา และบางชนิดอาจเป็นพาหะนำเชื้อโรคมาสู่มนุษย์ เช่น ยุง เป็นต้น การศึกษาแมลงน้ำในด้านการจำแนกชนิด นิเวศวิทยาและความสำคัญทางเศรษฐกิจจะกระทำกันในต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ สำหรับประเทศไทยมีผู้สนใจบ้างแต่น้อยมากเมื่อเทียบกับการศึกษาแมลงบกจึงได้ทำการวิจัยครั้งนี้ขึ้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะวิทยา (morphology) และการจัดจำพวก (taxonomy) แมลงน้ำที่พบ
2. เพื่อจะได้ทราบถึงการกระจายของแมลงน้ำชนิดต่าง ๆ ในบางท้องที่ของจังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved